

Bokslutsrapport 2017

Helårsresultat **162 mkr**

Budgeterat resultat **110 mkr**

Bokslutsrapporten är en första presentation av bokslutet utifrån ett övergripande finansiellt perspektiv. I årsredovisningen, som fastställs av regionfullmäktige i april, finns verksamhetsredovisning och fördjupad ekonomisk analys.

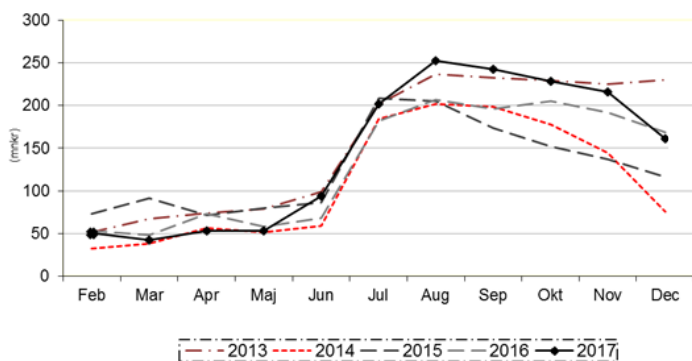
Sammanfattande bedömning

Med ett ekonomiskt resultat på 162 miljoner kronor och en förbättrad soliditet (inklusive ansvarsförbindelsen) uppfyller regionen de finansiella målen i regionplanen för 2017. Resultatet uppgår till 2,0 procent av skatter och statsbidrag vilket innebär att regionen når upp till det finansiella målet för god ekonomisk hushållning på 2 procent. Den ekonomiska ställningen förbättrades i och med det positiva resultatet. Detta märks bland annat genom förbättrad soliditet, samt genom att relationen mellan placerade pensionsmedel och den totala pensionsskulden förbättrades ytterligare. Även den totala låneskulden var oförändrad under året till följd av det positiva resultatet och till följd av lägre investeringar än planerat.

Fortsatta obalanser finns på verksamhetsnivå. Två förvaltningar har underskott 2017. Västmanlands sjukhus uppvisar ett resultat på -163 miljoner kronor. Kollektivtrafiknämndens resultat uppgår till -4 miljoner kronor. Övriga verksamheter redovisar tillsammans ett överskott på 55 miljoner kronor.

Resultatutvecklingen under året följde i stort samma mönster som tidigare år, se diagrammet nedan.

Månadsvis resultatutveckling 2013 till 2017
(justerat för jämförelsestörande poster)

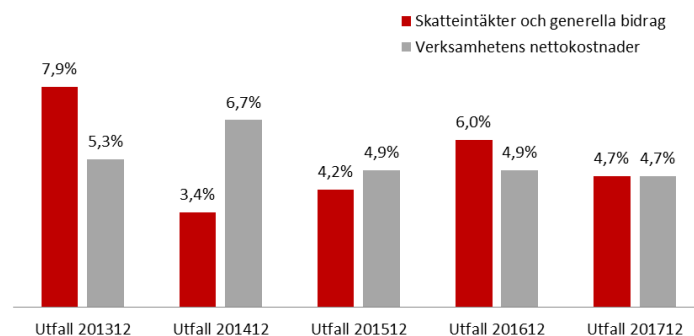

Att regionen trots ett samlat underskott i verksamheterna kan ha ett resultat på 162 miljoner kronor beror på högre skatter och statsbidrag än budgeterat, överskott i anslaget till regionstyrelsens förfogande samt positivt finansnetto.

Nettokostnadsutvecklingen för helåret var 4,7 procent (se diagrammet nedan). Det är den lägsta takten på flera år.

Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella statsbidrag

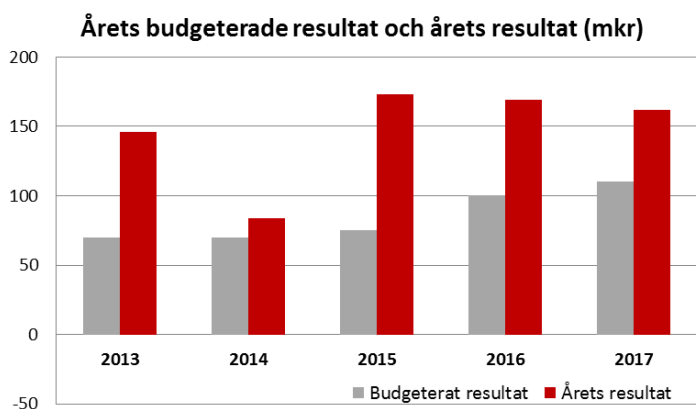
(jämfört med samma period föregående år justerat för jämförelsestörande poster)

Resultatanalys

Årets resultat, 162 miljoner kronor, blev marginellt bättre än den senaste prognosen från november, 160 miljoner kronor, trots ökat underskott i verksamheterna. Det beror främst på högre skatteintäkter, större överskott i regionstyrelsens anslag samt lägre finansiella kostnader.

År 2016 uppgick det ekonomiska resultatet till 169 miljoner kronor. I diagrammet nedan framgår utfall och budgeterat resultat för de senaste fem åren. Att resultatet överträffar budget samtliga år beror i huvudsak på tre faktorer: högre skatter och statsbidrag, bättre finansnetto samt överskott i anslaget till regionstyrelsens förfogande.

Kostnads- och intäktsutveckling

Verksamhetens intäkter har minskat med 3 miljoner kronor medan verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar har ökat med 355 miljoner kronor.

Personalkostnaderna har ökat med 170 miljoner kronor (+4,8 procent). Köp från bemanningsföretag har ökat 7 miljoner kronor (+3,4 procent), av detta avser 0,9 miljoner kronor inhyrd personal i vården. I övrigt kan noteras att köpta sjukvårdstjänster inom vårdval och tandvård har ökat med 42 miljoner kronor (+7 procent).

Analys av budgetavvikelser

Den positiva avvikelser (+52 miljoner kronor) mot budgeterat resultat (110 miljoner kronor) förklaras av:

Belopp i mkr	Positiva avvikelser	Negativa avvikelser
Verksamheternas resultat		-111
Skatteintäkter	39	
Generella statsbidrag och utjämnings	15	
Finansnettoavvikelse centralt	7	
Övriga gemensamma kostnader och intäkter	102	
Totala avvikelser	163	-111

Nedan följer redovisning av respektive avvikelse.

Verksamheternas resultat blev - 111 miljoner kronor (-78 miljoner kronor 2016). Västmanlands sjukhus hade ett underskott på 163 miljoner kronor. Förvaltningens negativa resultatavvikelse mot budget har ökat jämfört med tidigare år. Föregående år hade förvaltningen en extra ersättning på 100 miljoner kronor, för 2017 uppgick den extra ersättningen till 50 miljoner kronor. Kollektivtrafiknämnden hade ett underskott på 4 miljoner kronor. Förvaltningen Primärvård, Psykiatri och Habiliteringsverksamhet (PPHV)

redovisar för första gången sedan förvaltningen bildades totalt sett ett överskott. För de regiondrivna vårdcentralerna inom PPHV blev underskottet 0,5 miljoner kronor. Övriga verksamheter inom regionen redovisar ett samlat överskott på 48 miljoner kronor. Regionkontoret står för den största delen av överskottet, se tabell nedan.

Förvaltning	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Västmanlands sjukhus	-162,9	-113,1
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet	7,2	-26,6
<i>Varav vårdcentraler (reg. drivna)</i>	-0,5	-12,8
Hjälpmedelnsnämnden	0,0	1,3
Kollektivtrafiknämnden	-3,5	10,2
Verksamhet och ledningsstöd	5,8	12,3
<i>varav Fastighet</i>	5,4	8,8
<i>Kost</i>	-4,4	-2,7
Regionkontoret	40,6	36,0
<i>varav Centrum för IT</i>	1,9	-6,2
<i>Vårdval</i>	2,7	5,9
<i>Läkemedel</i>	-8,5	-11,0
<i>Region gem projekt</i>	13,2	23,1
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	1,8	1,8
Finansiering*	272,5	247,0
Summa	161,5	168,9

*Posten "finansiering" består 2017 av: budgeterat resultat (+110 mkr), avvikelse skatteintäkter (+39 mkr), avvikelse statsbidrag och utjämnings (+15 mkr), avvikelse finansnetto (+7 mkr) samt avvikelse gemensamma kostnader och intäkter samt regionstyrelsens anslag (+102 mkr).

Skatteintäkter och generella statsbidrag blev 54 miljoner kronor bättre än budget. Bättre konjunktur samt högre statsbidrag för läkemedelsförmånen förklarar de positiva avvikelserna.

Finansnettot blev 7 miljoner kronor bättre än budgeterat. Överskottet beror främst på att de finansiella kostnaderna blev lägre till följd av lägre räntekostnader och låg indexuppräknings avseende Citybanan.

Avvikelsen för övriga gemensamma kostnader och intäkter uppgår till 102 miljoner kronor. Överskottet beror på utnyttjade medel inom anslaget till styrelsens förfogande samt överskott avseende riktade statsbidrag.

Arbetad tid

Den arbetade tiden ökade med 2,4 procent jämfört med 2016 (ökningstakten 2,3 procent 2016). Ökningen har skett både för arbetad tid utförd av inhyrd personal och anställda.

Soliditet

Till följd av det positiva resultatet förbättrades den långsiktiga betalningsförmågan (soliditeten) under året, från 30 till 31 procent. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser förbättrades även den, från -29 procent till -24 procent.

Likviditet

Låneskulden vid årets slut uppgår till 400 miljoner kronor, vilket är samma som vid årets början. Det positiva resultatet och lägre investeringar än planerat gjorde att budgeterad nyupplåning på 50 miljoner kronor kunde undvikas. Den sista december var låneskuldräntan i genomsnitt 0,4 procent.

Investeringar

Investeringarna uppgår till 370 miljoner kronor för helåret. Av dessa avser 200 miljoner kronor byggnadsinvesteringar. Utfallet är väsentligt lägre än budgeterat belopp på totalt 480 miljoner kronor, varav 300 miljoner kronor avsåg byggnadsinvesteringar. Orsaken är att vissa större projekt har försenats samt ett lägre utfall avseende reinvesteringar och outnyttjade oförutsedda medel.

Pensionsskuld och pensionsmedelsförvaltning

Den samlade pensionsskulden uppgick vid slutet av året till drygt 6,7 miljarder kronor. De förvaltade pensionsmedlens marknadsvärde ökade till nästan 4,2 miljarder kronor under året, vilket innebär att relationen mellan tillgångar och skulder fortsatte att utvecklas positivt. Værdetillväxten på tillgångarna blev 8,0 procent. Det motsvarar 300 miljoner kronor.

Framtid

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) skriver i ekonomirapporten som publicerades 20 oktober att det råder högkonjunktur i svensk ekonomi. SKL:s bedömning är att konjunkturen stärks ytterligare det närmaste året. Därefter räknar SKL med att ekonomin åter går till ett konjunktorellt normalläge och att tillväxttalen efter 2018 blir betydligt lägre. Det innebär också att sysselsättningsutvecklingen och skatteunderlagets reala tillväxt blir svagare.

Den största utmaningen framöver är sammansättningen av befolkningsökningen. Befolkningen växer särskilt snabbt i yngre och äldre åldrar, dvs. grupper som har särskilt stora behov av kommunernas och landstingens verksamheter. Antalet personer i yrkesverksam ålder ökar väsentligt långsammare än den totala befolkningen i stort. Den utveckling SKL ser framför sig innebär därför ett dramatiskt skifte i förutsättningarna för att finansiera ökade behov av välfärdstjänster. Historiskt har kostnaderna i kommuner och landsting dessutom ökat väsentligt snabbare än vad som följer av den demografiska behovsutvecklingen.

Kostnaderna ökar väsentligt snabbare än det reala skatteunderlaget från och med 2018. SKL konstaterar att det kommer bland annat att krävas omfattande effektiviseringar för att klara såväl ekonomin som kvalitet i verksamheterna kommande år.

De utmaningar regionen står inför kommande år är stora. För att få balans mellan ekonomi och verksamhet måste åtgärder och förändringsarbete, framförallt inom sjukvården, fortsätta. Balans mellan ekonomi och verksamhet är i sin tur nödvändigt för att klara pensionerna och kommande stora investeringar. En dämpad kostnadsutveckling är en förutsättning för fortsatt positiva resultat, vilket i sin tur är nödvändigt för att kunna egenfinansiera en så stor del som möjligt av kommande stora investeringar.

RESULTATRÄKNING - BOKSLUT/HELÅR 2017

Belopp i mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Prognos november
Verksamhetens intäkter	1 483,6	1 480,8	1 450,0	1 479,0
Verksamhetens kostnader	-8 750,2	-9 089,9	-9 055,4	-9 065,4
Avskrivningar	-267,1	-282,0	-276,6	-279,0
Verksamhetens nettokostnader	-7 533,7	-7 891,1	-7 882,0	-7 865,4
Skatteintäkter	5 894,8	6 147,5	6 108,9	6 127,8
Generella statsbidrag och utjämning	1 733,1	1 840,6	1 825,8	1 840,3
Finansiella intäkter	116,3	145,6	146,8	146,8
Finansiella kostnader	-41,6	-81,1	-89,5	-89,5
Resultat	168,9	161,5	110,0	160,0